

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT

*Comisia juridică, de numiri, disciplină,
imunități și validări*
Nr.XIX/73/20.04.2021

Comisia pentru constituționalitate
Nr.LXVIII/817/20.04.2021

*Comisia pentru administrație
publică*
Nr.XXX/56/27.04.2021

R A P O R T C O M U N

asupra **Legii pentru completarea Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali**
ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 581/2016
(L618/2015)

În temeiul art. 147 alin. (2) din Legea fundamentală, în conformitate cu prevederile art. 152 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, **Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru administrație publică**, prin adresa L618/2015 din 23 martie 2021, **au fost sesizate în procedura reexaminării**, de către Biroul permanent al Senatului, în vederea elaborării raportului comun **asupra Legii pentru completarea Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 581 din 20 iulie 2016, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 737 din 22 septembrie 2016.**

Prin inițiativa legislativă s-a urmărit completarea Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali, în vederea acordării unei "indemnizații pentru limită de vârstă" primarilor, viceprimarilor, președinților și vicepreședinților consiliilor județene, care îndeplinesc vârsta standard de pensionare.

Camera Deputaților, în calitate de primă Cameră sesizată, în procedura reexaminării, a respins legea, în acord cu considerentele cuprinse în decizia Curții Constituționale menționate. Între timp, de la momentul constatării neconstituționalității legii trimise la promulgare și până în prezent, Legea nr.393/2004 *privind Statutul aleșilor locali* a fost **abrogată prin Ordonanța de urgență nr. 57/2019 privind Codul administrativ**, astfel încât legea aflată în procedura reexaminării a rămas și fără obiect.

În ședințele din 20 și 27 aprilie 2021, Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru administrație publică, analizând, în procedura reexaminării, Decizia Curții Constituționale nr. 581/2016, prevederile Legii fundamentale, precum și legea trimisă la promulgare, **au hotărât, cu majoritate de voturi, să adopte raport comun de respingere a legii.**

În motivarea obiecției de neconstituționalitate, Guvernul României, autor al sesizării, arată că legea criticată stabilește în privința primarilor, viceprimarilor, președinților și

vicepreședinților de consilii județene un regim privilegiat, contrar art. 1 alin. (5) din Constituție.

Autorul mai susține că sunt încălcate și dispozițiile art. 15 alin. (2) din Constituție, întrucât acordă o indemnizație pentru limită de vârstă și celor care au avut calitatea de primar, viceprimar, președinte și vicepreședinte de consilii județene anterior intrării în vigoare a acestei legi. Or, o normă juridică trebuie să reglementeze situațiile ivite după apariția sa, și nu raporturile juridice stinse înainte de intrarea sa în vigoare.

Guvernul mai arată că legea contestată **nu a fost pusă de acord cu Decizia nr. 22 din 20 ianuarie 2016, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 160 din 02 martie 2016**, în sensul că, în continuare, nu se precizează în cazul cumulului de tipologii de mandate care dintre acestea se iau în considerare la stabilirea indemnizației pentru limită de vârstă.

Examinând obiecția de neconstituționalitate, prin **Decizia Curții Constituționale nr.581 din 20 iulie 2016 referitoare la admiterea obiecției de neconstituționalitate a dispozițiilor Legii pentru completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 737 din 22 septembrie 2016**, Curtea Constituțională a reținut următoarele considerente:

„Legea pentru completarea Legii nr. 393/2004 a mai format obiectul controlului de constituționalitate, Curtea, prin Decizia nr. 22 din 20 ianuarie 2016, constatând neconstituționalitatea legii în ansamblul său.

Într-o situație similară, și anume atunci când instanța constituțională într-un control a priori de constituționalitate a constatat neconstituționalitatea unei legi în ansamblul său și, ulterior, Parlamentul, în cadrul procesului de reexaminare a legii, a adoptat-o din nou cu modificări și completări, Curtea, prin Decizia nr. 308 din 28 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 309 din 9 mai 2012, a statuat că, potrivit dispozițiilor art. 147 alin. (4) din Constituție, deciziile pronunțate de Curtea Constituțională sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, având aceleași efecte pentru toate autoritățile publice și toate subiectele individuale de drept. Decizia prin care Curtea Constituțională, în exercitarea controlului abstract, a priori, admite sesizarea de neconstituționalitate este obligatorie și produce efecte erga omnes.

Mai mult, menționând jurisprudența sa, spre exemplu, Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 17 ianuarie 1995, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 16 din 26 ianuarie 1995, sau Decizia nr. 414 din 14 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 291 din 4 mai 2010, Curtea a reținut că efectul obligatoriu al actelor juridictionale, deci și al deciziilor Curții Constituționale, se atașează nu numai dispozitivului, ci și considerentelor pe care se sprijină acestea. Soluția este aceeași și pentru efectul general obligatoriu al deciziilor Curții Constituționale. Așa fiind, Curtea a constatat că Parlamentul, parcurgând procedura de reexaminare și adoptând legea în forma care face obiectul controlului de constituționalitate, nu a respectat prevederile constituționale cuprinse în art. 147 alin. (2) referitoare la efectele deciziilor pronunțate de Curtea Constituțională în cadrul controlului de constituționalitate a priori, care prevăd obligația sa de a reexamina dispozițiile din lege constatate ca fiind neconstituționale.

Întrucât prin Decizia Curții Constituționale nr. 820 din 7 iunie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 420 din 23 iunie 2010, **a fost constatată neconstituționalitatea legii în ansamblul său**, iar nu doar a unor dispoziții din cuprinsul acesteia, **nu pot fi incidente prevederile art. 147 alin. (2) din Constituție**, potrivit cărora, „În cazurile de neconstituționalitate care privesc legile, înainte de promulgarea acestora, Parlamentul este obligat să reexamineze dispozițiile respective pentru punerea lor de acord cu decizia Curții Constituționale”. **În situația determinată de constatarea neconstituționalității legii în ansamblul său, Curtea a reținut că pronunțarea unei**

astfel de decizii are un efect definitiv cu privire la acel act normativ, consecința fiind încetarea procesului legislativ în privința respectivei reglementări. Prin urmare, opțiunea legiuitorului de a legifera în materia în care Curtea Constituțională a admis o sesizare de neconstituționalitate cu privire la o lege în ansamblul său presupune parcurgerea din nou a tuturor fazelor procesului legislativ prevăzut de Constituție și de regulamentele celor două Camere ale Parlamentului.

Având în vedere decizia antemenționată și făcând aplicarea sa în prezenta cauză, **Curtea reține că Legea pentru completarea Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali a fost constatată ca fiind neconstituțională în ansamblul său prin Decizia nr. 22 din 20 ianuarie 2016, iar ca exigență constituțională rezultată din jurisprudența Curții Constituționale, Parlamentul nu ar fi avut competența de a reexamina dispoziții punctuale din lege, ci trebuia începută o nouă procedură legislativă.** Reexaminarea, mai exact punerea de acord a deciziei, se aplică numai atunci când Curtea a constatat neconstituționalitatea unor dispoziții ale acesteia, și nu atunci când neconstituționalitatea vizează actul normativ în ansamblul său. Prin urmare, legea criticată a fost adoptată cu nerespectarea exigențelor art. 147 alin. (2) din Constituție.”

În continuare, Curtea, verificând dacă legiuitorul s-a conformat deciziei sale anterioare, fără a mai realiza, astfel, un control de constituționalitate distinct raportat numai la art. 1 alin. (5), art. 15 alin. (2), art. 16 alin. (1) și art. 138 alin. (5) din Constituție, a constatat:

- în ceea ce privește respectarea deciziei anterioare a Curții Constituționale prin prisma exigențelor art. 1 alin. (5) din Constituție, Curtea reține că legiuitorul nu a reglementat ipoteza în care "persoana îndreptățită a deținut mai mult de trei mandate de tipologii diferite dintre cele care sunt eligibile pentru acordarea indemnizației pentru limită de vârstă", care dintre acestea se vor lua în considerare la stabilirea indemnizației (paragraful 40 al deciziei), impreciziunea reglementării dând, astfel, naștere la diverse și posibile modalități de calcul: spre exemplu, dacă a fost două mandate viceprimar de comună și, ulterior, 3 mandate de primar al comunei și un mandat de președinte sau vicepreședinte al consiliului județean, vor exista, în lipsa unei reglementări legale clare, precise și previzibile mai multe posibilități de calcul, și anume: se iau în calcul primele 3 mandate care se adună, eventual, între ele, 3 mandate luate aleatoriu după criteriul cel mai favorabil, 3 mandate după criteriul retrospectiv - de la ultimul la primul. Or, acest aspect trebuie stabilit printr-o "normă de reglementare primară, neputând fi rezolvate prin apelarea la un act de reglementare secundară. În consecință, Curtea reține că a fost încălcat art. 6 alin. (1) din Legea nr. 24/2000, potrivit căruia proiectul de act normativ trebuie să instituie reguli necesare, suficiente și posibile care să conducă la o cât mai mare stabilitate și eficiență legislativă" (**Decizia nr. 22 din 20 ianuarie 2016, paragraful 40**).

- Curtea constată că nu a fost definită, în mod clar și precis, natura juridică a indemnizației pentru limită de vârstă. Cu privire la această indemnizație, Curtea a reținut că "noțiunea folosită nu se integrează, din punct de vedere conceptual, în sistemul normativ, drept care, atunci când legiuitorul recurge la utilizarea unor noțiuni cu caracter inovator în cuprinsul actelor normative, trebuie să le definească chiar în cuprinsul acestora. În acest sens, Curtea a statuat că o noțiune legală poate avea un conținut și înțeles autonom diferit de la o lege la alta, cu condiția ca legea care utilizează termenul respectiv să îl și definească.

În consecință, Curtea reține că efectul juridic al deciziei de constatare a neconstituționalității legii în ansamblul său este circumscris art. 147 din Legea fundamentală și jurisprudenței instanței constituționale în materie, astfel că Parlamentului îi revine obligația de a constata încetarea procesului legislativ referitor la legea criticată, iar, în ipoteza inițierii unui nou demers legislativ, de a se conforma celor constatate prin decizia Curții.”

În conformitate cu prevederile alin.(4) al art.147 din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României.

În consecință, **Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări, Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru administrație publică** supun spre dezbateră, plenului Senatului, prezentul raport **comun de respingere a Legii pentru completarea Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali.**

În raport cu obiectul de reglementare, legea aflată în procedura reexaminării face parte din categoria **legilor organice** și urmează a fi supusă votului plenului Senatului, potrivit art.76 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Conform dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, și ale art.92, alin.(8) pct.2 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare, **Senatul este Camera decizională.**

Președinte,

Senator

Laura Juliana Scântei

Președinte,

Senator

Ion-Cristinel Rujan

Președinte,

Senator

Császár Károly/Zsolt

Secretar,

Senator

Laura-Mihaela Fulgeanu-Moagher

Secretar,

Senator

Cristian-Augustin Niculescu-Tăgârleş

Secretar,

Senator

Maricel Popa